

HOLMI

XVIII. évfolyam 1. szám

2006. január

Szerkeszti: Réz Pál (főszerkesztő),
Radnóti Sándor (bírálat), Várady Szabolcs (vers), Závada Pál (széppróza),
Fodor Géza, Szalai Júlia, Voszka Éva

Szerkesztőbizottság: Bodor Ádám, Dávidházi Péter, Domokos Mátyás,
Göncz Árpád, Kocsis Zoltán, Lator László,
Ludassy Mária, Nádasdy Ádám, Rakovszky Zsuzsa.
Tördelőszerkesztő: Környei Anikó. A szöveget gondozta: Zsarnay Erzsébet

---

TARTALOM

- Lator László*: Őszi világ (Egy Mednyánszky-képre) • 3
Mi ez az ünnep? • 4
- Kántor Péter*: Az iskola • 5
- Kemény István*: Szomorúan • 6
- Ritók Zsigmond*: Görög költemények papiruszon • 6
- Nádasdy Ádám*: Nagyhideghegy • 12
- Lackfi János*: Szövedék • 23
- Bálint Balázs*: Stockholm-szindróma • 25
- Suhai Pál*: Variációk • 30
- Geréby György*: Társ, hely, kor és tudás (Centuria
a kibervilág dimenzióiról) • 32
- György Péter*: Ceci tuera cela (Ez elpusztítja
amagt) • 52
- Vörös István*: Négysorosok • 65
- Medgyessy Ferencné* visszaemlékezései (*Bevezette
és közléteszi Kontha Sándor*) • 67
- Imreh András*: Quia absurdum (Otoniel Guevara
versei elé) • 78
- Otoniel Guevara*: Égi • 82
Macska • 82
Virtuális valóság • 83
Seprűk prédája
(*Imreh András fordításai*) • 83
- Hollósvölgyi Iván*: Nyolc boldogság • 84
A humánerőforrás-menedzser
siralma • 84

- Mihail Sebastian*: Napló, 1935–1944 (I) (*Részletek*)
(*Bevezette és fordította Vallasek Júlia*) • 85
Kiss Judit Ágnes: Elektrosokk • 101
Idézők • 102

FIGYELŐ

- Márton László–Ambrus Judit–*
Bazsányi Sándor: Három bírálat egy könyvről (Rakovszky
Zsuzsa: A hullócsillag éve) • 104
Bényei Tamás: „Csehov sehol sincs”: Katherine
Mansfield életműve magyarul (Katherine
Mansfield: Elbeszélések – Naplók,
levelek) • 121
- A *Holmi* postájából
Saly Noémi levele • 131
Sárközi Mátyás válasza • 132

Megjelenik havonta. Felelős kiadó: Réz Pál. Vörösmarty Társaság
Levél cím: HOLMI c/o Réz Pál, 1137 Budapest, Jászai Mari tér 4/A
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág
Előfizethető közvetlenül a postai kézbesítőknél, az ország bármely postáján,
Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodákban és a Központi Hírlap Centrumnál
(Bp. VIII., Orczy tér 1. Tel.: 06 1/477-6300; postacím: Bp. 1900)
További információ: 06 80/444-444; hirlapelofizetes@posta.hu
Előfizethető még postai utalványon Závada Pál címén (1092 Budapest, Ráday u. 11–13.)
Előfizetési díj fél évre 1500, egy évre 3000 forint, külföldön \$35.00, illetve \$70.00
Nyomtatta az ADU PRINT Kft. Vezető: Tóth Béláné

Lator László

ŐSZI VILÁG

Egy Mednyánszky-képre

Háromszögek, sötétek és fehérek.
Úgy tetszik, mindörökre elhagyatva
áll itt a súlyos sziklabélű félhegy
változhatatlanul végső alakja.

Vékony fácskák-bokrok rézkarca rajta.
Kérgéről rég lemállott minden élet.
A forró magma nincs ott már alatta.

De a fényes folyóban teste mása
úgy sötétlik, hogy ingatag sötétjén
bizonytalanul áttűnik a kék fény.

Míntha maradtak volna még esélyek
egy eljövendő színeváltozásra.

Mert fentről fény jön s lentről újra vissza,
s a teremtés előtti tiszta
elembe mártott még élettelen
tárgyak körvonalait fellazítja.

Még mindennek két lelke van,
ez abba, az emebbe áttűnőben.

A testetlenbe oldódnak a testek,
mert nem szilárdult meg még semmi sem,
itt még akármi, jó vagy rossz, megeshet.

A mozdulatlan, sűrű levegőben
egyszerre van világosság, sötétség,
egylényegű testes s anyagtalan,
a bizonyosság és a kétség.

Nem különült el kezdet és vég.

MI EZ AZ ÜNNEP?

Mi ez az ünnep? Mit keresek én itt
ezen a szürke, nincs-szegélye téren?
Ugyan miért kellett épp ezt a helyet –
se ház, se domb-völgy, se egy szál növény itt,
ki-mi, akinek ebben kedve telhet?

Hosszú asztalok, s itt-ott mintha sátrak –
nagy, össze nem szokott vendégsereg.
Úgy sejtem, hogy se hallanak, se látnak,
ismerősök és ismeretlenek,
feszengenek a rájuk rótt szerepben,
ezektől is, azoktól is viszolygok.

Nyugtalanít, hogy ezen az egészen
kívül vagyok, hogy nem értem a dolgot,
s nem akaródzik félrenézni mégsem.

Ott ül az asztal közepén, világít
sápadtsága a szűk sötét ruhában.
Gyöngédségében van valami szándék.
Néz rám, s értem: el innen, ismeretlen
helyre kell néma parancsára mennem.

S jól tudom, még ha vissza is találnék,
régén nem lesz itt senki-semmi.

Valaki ocsmány átverésre készül.

Talán lehetne még ellene tenni –
vagy jobb lesz kimaradni az egészből?

Kántor Péter

AZ ISKOLA

Hol van Víg Bébi és Grünfeld Olgica,
anyám elemista osztálytársai,
hol van apám barátja, Vámosi Sisi,
és a nővére hol van, a Sisa?

Hol van apám? És hol van a Goli
meg a RICO Kötszerművek? Az a kis kecses,
vasrácsos erkély hol van, hova tűnt
a Váci útról? És a villamos, az ötvenötös?

A fászláda, a fali csap, a csónak,
a szódás, a jeges, mind hova lettek?
A nagymama fején a hajkarikák,
a Népligetben a focimeccsek!

Az iskola, a sok becsengetés!
Közülük melyik volt az igazi?
Tornára rajz, történelemre számtan.
Hol vagytok, Rutyó, Csicsó, Nagy Öcsi? Öcsi!

Halljátok-e ti is, berreg a csengő!
Milyen óra is jön most? Mi a lecke?
Rohanok a kórházba az anyámhoz,
fel a második emeletre.

Rohanok keresztül a városon,
feltúrt, bedugult utakon, ködön át.
Hogy vagy? Mit álmodtál, anya?
„Láttam a mamát, a papát.

Egy kis széken ültem a zongora mellett,
és ott ült a papa is velem.
Holnap elkezdődik az iskola, mondta.
És ültünk és fogta a kezem.”

Kemény István

SZOMORÚAN

Ki kéne bolondulni innen,
Mint az öngyilkos, ha visszafele él,
Leszedni az i-ről a pontot,
De visszarakni, ha a helye fehér.

A legjobb, ha úgy marad minden,
Ahogy találtam, nem is volt rossz az úgy,
Mevetni a megbomlott ágyat,
Földön aludni, és meggyógyul a múlt.

Ajándék volt. Hallom, hogy koppan,
Mielőtt leesne, jóval hamarább,
Angyal száll át, helyreáll a rend,
Kibomlik a papír, kiesik a tárgy.

És akkor megkezdeni szépen,
Mint az öngyilkos, ha visszafele él,
Elfelejteni az egészet
Kis cetliket írni: tej, kenyér
tej, kenyér

Ritoók Zsigmond

GÖRÖG KÖLTEMÉNYEK PAPIRUSZON

A papirusz tulajdonképpen egy fajta sás neve, de így hívják a szárából készített íróanyagot is. Ennek nevét örökölte azután a manapság használt íróanyag, a papír(os). Az egyiptomiak már az i. e. III. évezred elején használták írásra a papiruszszárból készült papiruszlapokat, melyeket azután hosszú sávokká ragasztottak össze. A papirusz mint íróanyag az i. sz. IX. századig használatos volt, kivételesen néhol még tovább is. Ásatások nyomán temérdek egyiptomi, arameus, görög és más nyelvű, papiruszra írt szöveg került elő, többnyire töredékesen, főleg Egyiptomban, ahol a száraz levegőben és homokban a papirusz nem pusztult el. Máshol inkább csak kivételképpen, megszenesedve, mint Herculaneumban.

A papiruszok egyik fontos lelőhelye volt az a Kairótól kb. kétszáz kilométerre délre fekvő város, melyet görögül Oxürhünkhosznak hívtak (ma Behnesa). Az 1896 és